

2018-05-24

2017-100720-0022

Beslut att godkänna arrangemang för att säkerställa att andra långsiktiga risksäkringsprodukter än överföringsrättigheter görs tillgängliga för överföring mellan elområde SE4 och DK2.

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) beslutar att:

Godkänna de arrangemang som förslagits av Affärsverket svenska kraftnät (SvK) tillsammans med den systemansvariga i Danmark, Energinet.dk, för att säkerställa att andra långsiktiga risksäkringsprodukter än överföringsrättigheter för överföring mellan elområde SE4 och DK2 görs tillgängliga som ett stöd till elgrossistmarknadernas funktion, se bilaga 1.

Beslutet är villkorat av att Energitilsynet (DERA) fattar ett beslut med samma innebörd inom den tidsfrist som gäller för Energinet.dk.

Beslutet kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Beskrivning av ärendet

Ei och den danska tillsynsmyndigheten, DERA fattade i april 2017 samordnade beslut med innebörden att Affärsverket svenska kraftnät (SvK) och Energinet.dk. inte ska utfärda långsiktiga överföringsrättigheter för elområdesgränsen Danmark 2 (DK2) - Sverige 4 (SE4)¹. Ei och DERA beslutade även, i samma samordnade beslut, att SvK tillsammans med Energinet.dk. skulle säkerställa att andra långsiktiga risksäkringsprodukter än överföringsrättigheter för överföring mellan elområde SE4 och DK2 görs tillgängliga som ett stöd till elgrossistmarknadernas funktion och att SvK tillsammans med Energinet.dk. skulle utarbeta nödvändiga arrangemang och lämna in dem till Ei och till DERA för godkännande senast inom sex månader. Beslutet i denna del fattades då DERA ansåg att risksäkringsmöjligheterna var otillräckliga i elområde DK2. efter begäran.

---

¹ 2017-100720 Beslut att det inte ska utfärdas långsiktiga överföringsrättigheter

Förslag till arrangemang

Svk och Energinet.dk har gemensamt genomfört en analys och genomfört en publik konsultation av hur risksäkringsmöjligheterna i elområde DK2 kan förbättras.

Den 17 november 2017 lämnade Svk in förslaget till arrangemang för att säkerställa att andra långsiktiga risksäkringsprodukter än överföringsrättigheter för överföring mellan elområde SE4 och DK2 görs tillgängliga.

Samråd har skett med transmissionsnätsföretagen i Norge och Finland, Statnett och Fingrid. Motsvarande förslag har överlämnats av Energinet.dk till den danska tillsynsmyndigheten DERA. Förslaget till arrangemang innebär att Energinet.dk och transmissionsnätsföretagen i Tyskland, soHertz och TenneT, ökar volymen överföringsrättigheter på nedan angivna gränsförbindelser:

- > Danmark 1 (DK1) - Danmark 2 (DK2)
- > Danmark 1 (DK1) - Tyskland (DE)
- > Danmark 2 (DK2) - Tyskland (DE)

Enligt SvK säkerställer förslaget ett ökat utbud av risksäkringsmöjligheter i DK2. Då risksäkringsmöjligheterna i SE4 redan bedöms tillräckliga innebär det att långsiktiga risksäkringsprodukter för överföring mellan elområdena DK2 och SE4 därmed görs tillgängliga som ett stöd till elgrossistmarknadernas funktion. De ökade kostnaderna och den högre risk som förslaget medför för Energinet.dk bedöms bli relativt låg då Energinet.dk redan idag utfärdar överföringsrättigheter på dessa förbindelser. Det innebär också att den omfördelning som sker av risker och kostnader mellan kund-kollektiven begränsas. Genom att överföringsrättigheter redan utfärdas på dessa förbindelser bedöms en ökning i volymen inte heller riskera att undergräva den nuvarande marknadsstrukturen, där den finansiella handeln centreras kring det gemensamma nordiska systempriset.

Svk uppger vidare att förslaget är relativt enkelt att genomföra och ställer inte krav på några större anpassningar från varken Energinet.dk eller marknadsaktörernas sida. Det är också i linje med merparten av aktörernas framförda synpunkter och riskerar inte transmissionsnätsföretagets trovärdighet som en oberoende aktör. De föreslagna arrangemangen tillåter därutöver flexibilitet i sin utformning vilket möjliggör att dessa kan anpassas till marknadens förutsättningar och behov vilket minskar risken för att onödigt kostsamma åtgärder vidtas.

Svk bedömer att förslaget inte medför ökade kostnader för SvK eller svenska marknadsaktörer. I den mån svenska aktörer genomför prissäkringar i DK2 bedöms kostnaden för detta att sjunka som en följd av de förbättrade möjligheterna till risksäkring i detta elområde.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

FCA-förordningen

Kommissionens förordning (EU) 2016/1719 av den 26 september 2016 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (FCA) är en förordning som antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 (artikel 18.5 förordning 714/2009). Förordning 714/2009 avser gränsöverskridande elhandel (artikel 1 a förordning 714/2009)).

Tranmissionsnätsföretag vid en elområdesgräns ska utfärda långsiktiga överföringsrättigheter, såvida inte de behöriga tillsynsmyndigheterna för elområdesgränsen har antagit samordnade beslut om att inte utfärda långsiktiga överföringsrättigheter för elområdesgränsen. De behöriga tillsynsmyndigheterna för elområdesgränsen ska, när de antar sina beslut, samråda med tillsynsmyndigheterna i den berörda kapacitetsberäkningsregionen och ta vederbörlig hänsyn till deras yttranden (artikel 30.1).

Om det finns otillräckliga möjligheter till risksäkring i ett eller flera elområden ska de behöriga tillsynsmyndigheterna begära att de berörda transmissionsnätsföretagen a) utfärdar långsiktiga överföringsrättigheter, eller b) säkerställer att andra långsiktiga risksäkringsprodukter för överföring mellan elområden görs tillgängliga som ett stöd till elgrossistmarknadernas funktion (artikel 30.5).

Om de behöriga tillsynsmyndigheterna väljer att utfärda en begäran såsom avses i punkt 30.5 b ska de berörda transmissionsnätsföretagen utarbeta de nödvändiga arrangemangen och lämna in dem till de behöriga tillsynsmyndigheterna för godkännande senast sex månader efter begäran från de behöriga tillsynsmyndigheterna (artikel 30.6).

Dessa nödvändiga arrangemang ska genomföras senast sex månader efter godkännandet från de behöriga tillsynsmyndigheterna. De behöriga tillsynsmyndigheterna får, på begäran från de berörda transmissionsnätsföretagen, förlänga genomförandetiden med högst sex månader (artikel 30.6).

Ei:s motivering till beslutet

Svk har den 17 november 2017 lämnat in ett förslag till arrangemang för att säkerställa att andra långsiktiga risksäkringsprodukter än överföringsrättigheter för överföring mellan bl.a. elområdena SE4 och DK2 görs tillgängliga som ett stöd till elgrossistmarknadernas funktion i enlighet med tidigare fattat beslut². Svk och Energinet.dk har gemensamt tagit fram förslaget till arrangemang i samråd med övriga berörda transmissionsnätsföretag.

---

² 2017-100720 Beslut att det inte ska utfärdas långsiktiga överföringsrättigheter

Marknadsaktörerna har getts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. De formella kraven på framtagandet av förslag till arrangemang är därmed uppfyllda.

Förslaget innebär att Energinet.dk och transmissionsnätföretagen i Tyskland, soHertz och TenneT, ökar volymen överföringsrättigheter på elområdesgränserna DK1 - DK2, DK1 - DE och DK2 - DE. Ei delar SvK:s uppfattning att förslaget till arrangemang kan antas säkerställa att andra långsiktiga risksäkringsprodukter än överföringsrättigheter för överföring mellan elområdena DK2 och SE4 görs tillgängliga som ett stöd till elgrossistmarknadernas funktion genom förstärkning av möjligheterna till risksäkring i elområde DK2. SvK:s förslag till arrangemang kan därför godkännas.

Hur man överklagar

Se bilaga 2, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson . Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsekonomen Therése Hindman Persson, chefsjuristen Göran Morén, avdelningschefen Caroline Törnqvist samt verksjuristen Johan Roupe, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Johan Roupe

Bilagor

Bilaga 1 – Förslag till arrangemang

Bilaga 2 – Så här gör du för att överklaga beslutet

Skickas till

Affärsverket svenska kraftnät (delges)

Agency for the Cooperation of Energy Regulators, ACER, (för kännedom)

Energitilsynet (för kännedom)